

ÜLESTÕUSMISAJA III PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Ap3 ,12a.13-15.17-19)
Lugemine apostlite tegude raamatust

Neil päevil pöördus Peetrus rahva poole ja hakkas kõnelema: "Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumal on kirkastanud oma Poja Jeesuse, kelle teie ära andsite ja salgasite Pilaatuse ees, kui tema oli nõuks võtnud teda vabaks lasta. Te salgasite ära püha ja õige ning palusite, et mõrtsukas teile vabaks antaks. Te tapsite elu looja, kuid Jumal on tema surnuist üles äratanud ja meie oleme selle tunnistajad. Nüüd aga, vennad, ma tean, et te olete seda teinud teadmatuses, ja niisamuti teie ülemad. Sest Jumal on lasknud täide minna ennustustel, mida ta kõigi oma prohvetite suu läbi on kuulutanud, et tema saadetud Messias peab kannatama. Seepärast parandage meelt ja pöörduge, et teie patud kaotataks." See on Jumala Sõna

(Vastulaul Ps4 ,2.4.7.8-9 R:7b)
R: Issand, lase oma pale paista meie üle.

Kui ma sind hüüan, vasta mulle,
mu Jumal, kes sa oled mu Lunastaja.
Sina oled mind kitsikusest välja avarusse viinud;
ole mulle armuline ja võta kuulda mu palvet.
R:

Teadke ometi, et Issand kohtleb imeliselt oma vagasid,
Issand kuuleb mind, kui ma tema poole hüüan.
Paljud ütlevad: kes laseb meil näha head põlve,
Issand, lase oma pale paista meie üle.
R:

Sina oled andnud mu südamesse suurema rõõmu
kui on neil, kellel on küllalt vilja ja veini;
rahus heidan ma maha ja uinun magama,
sest ainult Sinu kaitse all võin julgesti elada.
R:

(Teine lugemine 1Jh2 ,1-5a)
Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast:

Mu armsad, kui ma teile kirjutan, siis selleks, et te ei teeks pattu. Aga kui keegi teeb pattu, siis on meil eestkostja Isa juures - Jeesus Kristus, kes on õige. Tema on lepitus meie pattude eest, kuid mitte üksi meie, vaid ka kogu maailma pattude eest. Ja sellest, et me peame tema käske, me teame, et oleme tema ära tundnud. Kes ütleb: ma tunnen teda, aga ei pea tema käske, see on valelik ja temas ei ole tõde. Aga kes tema sõna au sees hoiab, temas on Jumala armastus saanud täiuslikuks.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 24 ,32)

Halleluuja. Issand, õpeta meid mõistma Pühakirja
ja lase põleda meie südameil, kui sa meiega räägid. Halleluuja.

(Evangeelium Lk24 ,35-48)
Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal jutustasid apostlid, mis nendega teel oli sündinud ja kuidas nad Jeesuse leivamurdmisel olid ära tundnud. Aga kui nad sellest rääkisid, seisis

Jeesus ise nende keskel ja ütles neile: "Rahu olgu teiega!" Kuid nemad olid kohkunud ja kartsid, sest nad arvasid, et näevad vaimu. Aga tema ütles neile: "Miks te olete nii ehmunud ja miks on teie süda täis kahtlust? Vaadake minu käsi ja jalgu, et see olen mina ise. Katsuge mind kasvõi käega ja mõistke: vaimul pole liha ega luid, nagu te minul näete olevat". Ja seda öeldes näitas ta neile oma käsi ja jalgu. Aga kui nad olid imestunud ega suutnud rõõmu pärast veel uskuda, küsis ta nende käest: "Kas teil on midagi süüa?" Ja nad andsid talle tüki küpsetatud kala ning ta võttis selle ja söi nende kõikide nähes. Siis ütles ta neile: "Need on need sõnad, mis ma teile rääkisin, kui ma veel teie juures olin, sest kõik peab täide minema, mis minust on kirjutatud nii Moosese seaduses, prohvetites kui psalmides." Siis läksid nende mõistuse silmad lahti nõnda, et nad kirjadest aru said. Ja tema ütles neile: "Nii seisab kirjas, ja nii pidi Messias kannatama ja kolmandal päeval surnuist üles tõusma, ning tema nimel peab kuulutatama kõikidele rahvastele alates Jeruusalemmast meelearandust pattude andeksandmiseks. Aga teie olete selle tunnustajad." See on Jumala Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, me loeme piiblist ikka, et Jumal elab taevas. Tundsin kord üht veidrat meest, kes ronis sageli puu otsa palvetama, sest seal olevat ta Jumalale lähemal. Kahjuks ei suutnud ma vältida kiusatust tema pühadust proovile panna: "Armas sõber, oled sa mõelnud sellele, et maakera on ümmargune, ja äkki on Jumal sel hetkel, kui sina puu otsa ronid, hoopis teisel pool maakera! Kui sa nüüd üles ronid, siis liigud sa taevavalitsejale lähemale jõudmise asemel temast hoopis kaugemale..." Mees jäi mu jutu peale üsna kurva ja kahtleva näoga mõtlema, nii et ma oma üleannetut nalja juba kahetsemagi hakkasin. Kuid ma lohutan ennast sellega, et ehkki ma tema spirituaalsust võibolla mõnevõrra kahjustasin, siis teisalt suutsin vast panna teda veidi mõtlema elementaarse astronoomia üle, mis kindlasti igapäevale ainult kasuks tuleb.

Nii et, armsad õed ja vennad, ei maksa meilgi hakata kuhugi ronima, kahetsegem oma patte pigem siinsamas, kus me praegu seisame. Ehk Jumal võtab meie palvet kuulda.

Mina tunnistan Jumalale...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kuulus inglise loodusuurija Charles Darwin, kes elas XIX sajandil, seadis üles teesi, et inimeste näoilmed on põhiliste tunnete puhul - nagu rõõm, kurbus ja viha - samased, olenemata keelest ja kultuuritaustast. Paraku tegid Darwin ja tema kaasaegsed teadlased need järeldused ainult eurooplaste põhjal. Nüüdseks on selgunud, et näoilmed ei pruugi sugugi kultuuride lõikes universaalsed olla ning et meie kultuuritaust mõjutab tugevalt seda, kuidas me emotsioone dešifreerime ja neid ise väljendame. Kui Darwini kohaselt on inimestel kuus fundamentaalset emotsionaalset seisundit, need on: rõõm, üllatus, hirm, tülgastus, viha ja kurbus, siis uute teadmiste alusel tundub see kehtivat vaid europiidide puhul ning oletatakse, et näiteks ida-aasialaste jaoks võivad fundamentaalsed emotsioonid olla pigem häbi, uhkus ja süütunne.

Huvitav tähelepanek, mis paneb edasi küsima, kas ka ajaloolises perspektiivis on inimeste emotsionaalsed reaktsioonid olnud samased? Näiteks võib piiblit lugedes märgata tänapäeva inimese jaoks paljugi kummalist. Piiblis näib huumor täielikult puuduvat, ainus, millele viidatakse, on pilkamine, sageli Jumala pilkamine.

Kas Jeesus üldse kunagi naeratas? Piibliteksti alusel ei tule see otseselt kusagilt välja. Suur osa tema sõnadest on manitsused ja etteheited, ta manitseb isegi oma ema ja lausa hurjutab juutide ülemaid, ta leiab harva tunnustavaid sõnu oma jüngrite edusammudele, räägib neil justkui tahtlikult üle pea, ilma et neile jääks pisimatki võimalust temast aru saada. Sest mida oleksid jüngrid

pidanud arvama, kui Jeesus rääkis, et ta annab neile süüa oma liha? Samuti kui Peetrus töötas koos temaga surra, siis Jeesus tegelikult peaaegu käskis teda kolm korda ära salata. Veidi hiljem Geetsemani aias käskis ta Peetrusel mõõga tuppe panna ja pani ülempreestri sulasele maharaiutud kõrva pähe tagasi.

Tänaseski evangeeliumis väljendab Jeesus imestust, miks on jüngrid ehmunud ja miks on nende süda täis kartust. Ausalt öeldes kummaline küsimus, sest isegi meie, kes me oskame Jeesuse missiooni vaadelda aastatuhandete kogemuste valgusel, oleksime kindlasti sama vapustatud ja hirmul, kui peaksime kohtuma oma surnuist üles tõusnud lähedasega, kes ühel hetkel lihtsalt tuleb uksest sisse ja palub meie käest süüa...

Tegelikult võib aga asjal olla hoopis teine seletus, mida inimpsühholoogia eripära hästi ära põhjendab. Nimelt, evangelistide poolt kirjapandu võib kajastada mitte sündmust ennast, vaid pigem kajastajate inimlikke emotsioone ja ettekujutusi kõigest sellest, mis juhtus. Nii nagu erinevatest kultuuridest pärit inimeste näoilmed on erinevad, võisid samamoodi israeliidid kaks tuhat aastat tagasi hinnata sündmusi, nende asjaolusid ja üksikasju hoopis teisiti kui meie praegu teeksime.

Sellepärast võimegi küsida, kuidas käitus Jeesus oma rännakutel? Võibolla hoidis ta jüngrid äärsana raskuste üle nalja tehes, õpetas inimesi hoiduma kurjast peene iroonia taha varjatud heatahtlike juhatustega. Võibolla seletas ta oma õpilastele kõiki oma lunastustöö üksikasju ilma etteheidete ja raskesti mõistetavate üldistusteta. Üsna lihtne oleks mõista, et Jeesuse surnuist ülestõusmine ja taevasseminek võis panna jüngrid hiljem kujutama oma õpetajat pelgalt Jumalana, kelle kuvandist tuli eemaldada kõik liiga inimlikena tundunud omadused.

Armsad õed ja vennad, inimene jääb ikka inimeseks. Kindlasti on ka meie ajastul oma eelarvamused, nii et me näeme pigem seda, mida me tahame näha ja võtame Jeesust nagu oma venda, inimesepoega ja kaasinimest. Me oleme kogemustest õppinud, et etteheitev manitsemine teeb kuulaja kohmetuks, võtab julguse initsiatiivi haarata ja ise oma tegude eest vastutada.

Sellegipoolest oleme meiegi tunnustajad - peaaegu 2000-aastase kirikupärimuse tunnustajad ja osalised. Me oleme elavad tõestused sellele, mis neil kaugetel aegadel sündis ja muutis maailma igaveseks. Meie kohus on olla selle töötuse väärilised ja areneda kohmetutest käsutäitjatest vabadeks jumalalasteks, kes on suutelised tegema iseseisvalt häid valikuid ning vastutama oma tegude eest nii inimeste kui Jumala ees. Amen.